

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 24/23

V Luxemburgu 8. februára 2023

Rozsudok Všeobecného súdu vo veci T-522/20 | Carpatair/Komisia

Všeobecný súd zrušil rozhodnutie Európskej komisie o schválení pomoci, ktorú poskytlo Rumunsko medzinárodnému letisku Timișoara v prospech spoločnosti Wizz Air

Komisia sa dopustila viacerých nesprávnych právnych posúdení pri skúmaní selektívnej povahy a zvýhodňujúcej povahy uvedených opatrení

Medzinárodné letisko Timișoara, ktoré sa nachádza na západe Rumunska, je prevádzkované spoločnosťou Societatea Națională „Aeroportul Internațional Timișoara – Traian Vuia” SA (AITTV), ktorá je akciovou spoločnosťou, v ktorej Rumunská republika vlastní 80 % akcií.

V očakávaní zvýšenia premávky, ktorá mala byť dôsledkom prístúpenia Rumunska k Európskej únii v roku 2007, a s cieľom splniť podmienky vstupu do schengenského priestoru v oblasti bezpečnosti, získala AITTV od Rumunskej republiky financovanie na výstavbu terminálu na lety mimo schengenského priestoru a na bezpečnostné zariadenia.

Okrem toho v rámci stratégie zameranej na prilákanie nízkonákladových leteckých spoločností a zvýšenie celkovej ziskovosti letiska podpísala AITTV v roku 2008 so spoločnosťou Wizz Air Hungary Legiközlekedési Zrt. (ďalej len „Wizz Air“), ktorá je maďarskou nízkonákladovou leteckou spoločnosťou, dohody vymedzujúce zásady ich spolupráce, ako aj všeobecné podmienky využívania infraštruktúry a letiskových služieb spoločnosťou Wizz Air (ďalej len „dohody z roku 2008“). Dve z týchto dohôd boli v roku 2010 zmenené prostredníctvom nového režimu zliav dohodnutého medzi spoločnosťami Wizz Air a AITTV (ďalej len „pozmeňujúce dohody z roku 2010“). Podľa publikácií obsahujúcich letecké informácie (ďalej len „AIP“) z rokov 2007, 2008 a 2010 sa aj spoločnosti Wizz Air poskytli zľavy a rabaty z letiskových poplatkov.

V roku 2010 rumunská regionálna letecká spoločnosť Carpatair SA podala na Európsku komisiu sťažnosť, ktorou napadla pomoc poskytnutú rumunskými orgánmi medzinárodnému letisku Timișoara v prospech spoločnosti Wizz Air.

Komisia rozhodnutím z 24. februára 2020 (ďalej len „sporné rozhodnutie“) konštatovala po prvé to, že verejné financovanie poskytnuté spoločnosti AITTV v období rokov 2007 až 2009 na rozvoj terminálu na lety mimo schengenského priestoru, zlepšenie rolovacej dráhy, rozšírenie odbavovacej plochy a svetelné návěstidlá predstavuje štátnu pomoc, ktorá je zlučiteľná s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 bod c) ZFEÚ¹. Po druhé Komisia konštatovala, že verejné financovanie prístupovej cesty a rozvoja parkoviska v roku 2007 a zariadení bezpečnostnej ochrany v roku 2008, letiskové poplatky uvedené v AIP na roky 2007, 2008 a 2010, ako aj dohody

¹ Podľa tohto ustanovenia možno pomoc určenú na uľahčenie rozvoja určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom za predpokladu, že táto pomoc nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.

z roku 2008 uzavreté so spoločnosťou Wizz Air vrátane pozmeňujúcich dohôd z roku 2010 nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

Carpatair SA podala žalobu o neplatnosť tohto rozhodnutia v rozsahu, v akom Komisia konštatovala, že ani zľavy a rabaty z letiskových poplatkov uvedené v AIP na rok 2010, ani dohody z roku 2008 v znení zmien z roku 2010 (ďalej len „sporné opatrenia“) nepredstavujú štátnu pomoc. Všeobecný súd v rámci toho, ako tejto žalobe vyhovel, poukázal na viaceré nesprávne právne posúdenia, ktorých sa dopustila Komisia pri skúmaní selektívnej povahy týchto opatrení a ich zvyhodňujúcej povahy.

Posúdenie Všeobecným súdom

Všeobecný súd na úvod odmietol argumentáciu Komisie, podľa ktorej je žaloba, ktorú podala Carpatair SA, neprípustná z dôvodu, že táto spoločnosť nemá ani aktívnu legitímáciu na podanie žaloby o neplatnosť sporného rozhodnutia, ani skutočne existujúci záujem na zrušení tohto rozhodnutia.

Pokiaľ ide o aktívnu legitímáciu spoločnosti Carpatair SA, Všeobecný súd pripomína, že podľa článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ akákoľvek fyzická alebo právnická osoba môže podať žalobu proti aktu, ktorý jej nie je určený, ak sa jej tento akt priamo a osobne týka, alebo v prípade, že žaloba smeruje proti regulačným aktom, ktoré sa jej priamo týkajú a nevyžadujú vykonávacie opatrenia. Z hľadiska tejto dichotómie Všeobecný súd spresňuje, že tá časť sporného rozhodnutia, ktorá sa týka letiskových poplatkov, predstavuje regulačný akt, takže žaloba spoločnosti Carpatair SA proti tejto časti je prípustná pod podmienkou, že je ňou daná spoločnosť priamo dotknutá. Naopak, keďže dohody z roku 2008 a pozmeňujúce dohody z roku 2010 treba kvalifikovať ako individuálne opatrenia, žaloba spoločnosti Carpatair SA proti tej časti sporného rozhodnutia, ktorá sa venuje týmto dohodám, je prípustná len vtedy, ak daná spoločnosť preukáže, že sa jej tieto dohody týkajú nielen priamo, ale aj osobne.

Pokiaľ ide o to, či je Carpatair SA tou časťou sporného rozhodnutia, ktorá sa venuje dohodám z roku 2008 a pozmeňujúcim dohodám z roku 2010, osobne dotknutá, Všeobecný súd poznamenal, že je pravda, že takúto dotknutosť nemožno vyvodiť len z účasti tejto spoločnosti na správnom konaní predchádzajúcom prijatiu sporného rozhodnutia. Keďže však uvedené dohody mohli podstatným spôsobom zasiahnuť do jej konkurenčného postavenia na trhoch, na ktorých udržiavala konkurenčný vzťah so spoločnosťou Wizz Air, Carpatair SA z právneho hľadiska dostatočne preukázala svoju osobnú dotknutosť. Okrem toho vzhľadom na to, že sa posúdenie podstatného zásahu musí uskutočniť s ohľadom na situáciu v čase, keď boli sporné opatrenia poskytnuté a boli spôsobilé mať účinok, tvrdenia, podľa ktorých Carpatair SA zmenila obchodný model a od roku 2013 ukončila svoju činnosť na medzinárodnom letisku Timișoara, nemôžu spochybniť tento záver.

Všeobecný súd sa okrem toho domnieva, že Carpatair SA je sporným rozhodnutím priamo dotknutá vzhľadom na to, že jednak toto rozhodnutie priamo zasahuje do jej práva nebyť na predmetnom trhu vystavený narušeniu hospodárskej súťaže z dôvodu sporných opatrení a jednak v plnom rozsahu ponecháva účinky sporných opatrení úplne automaticky len na základe právnej úpravy Únie a bez uplatnenia iných sprostredkujúcich ustanovení.

Všeobecný súd po tom, čo potvrdil prípustnosť žaloby podanej spoločnosťou Carpatair SA, konštatoval, pokiaľ ide o hmotnoprávnu stránku veci, že sporné rozhodnutie obsahuje viacero nesprávnych právnych posúdení, ktoré majú vplyv na záver, že ani zľavy a rabaty z letiskových poplatkov uvedené v AIP na rok 2010, ani dohody uzavreté so spoločnosťou Wizz Air v roku 2008, zmenené v roku 2010, nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a to vo vzťahu k uvedeným zľavám a rabatom z dôvodu, že nemajú selektívnu povahu, a vo vzťahu k uvedeným dohodám z dôvodu neexistencie hospodárskej výhody poskytnutej spoločnosti Wizz Air.

Pokiaľ ide v prvom rade o selektívnu povahu zliav a rabatov z letiskových poplatkov uvedených v AIP na rok 2010, Všeobecný súd pripomenul, že hoci pod pojem „štátna pomoc“ spadajú len opatrenia, ktoré priznávajú selektívnu výhodu, z judikatúry vyplýva, že zásahy, ktoré sa na prvý pohľad vzťahujú na všetky podniky, môžu mať v závislosti od svojich účinkov určitú selektivnosť, a preto sa môžu považovať za opatrenia určené na zvyhodnenie určitých podnikov alebo výroby určitých druhov tovaru. Takáto selektivnosť *de facto* môže byť preukázaná v situáciách, keď napriek tomu, že sú formálne kritériá uplatnenia opatrenia formulované všeobecne a objektívne, toto opatrenie je

vytvorené tak, aby jeho účinky značne zvýhodňovali určitú skupinu podnikov.

V prejednávanej veci boli v AIP na rok 2010 uvedené okrem iného tri druhy zliav z letiskových poplatkov uplatniteľných na všetky letecké spoločnosti, ktoré využívajú alebo by mohli využívať medzinárodné letisko Timișoara. Tretí druh zľavy stanovoval v tomto rámci zľavy 72 až 85 % pre lietadlá, ktorých maximálna vzletová hmotnosť presahuje 70 ton a ktoré prepravujú viac ako 10 000 cestujúcich mesačne.

Hoci dané tri druhy zliav spĺňali odlišné podmienky a neboli kumulatívne, Komisia na základe spoločného preskúmania vylúčila ich selektívnu povahu. V tejto súvislosti sa Komisia nevyjadrila ani k otázke, či iné letecké spoločnosti ako Wizz Air mali vo svojej flotile lietadlá s vhodnou veľkosťou a zabezpečujúce dostatočnú frekvenciu, ktoré by im umožňovali skutočne využívať tretí druh vyššie uvedenej zľavy. S ohľadom na tieto pripomienky Všeobecný súd dospel k záveru, že tým, že Komisia nepreskúmala, či tretí druh zľavy, posudzovaný samostatne, zvýhodňoval Wizz Air z dôvodu podmienok jej uplatnenia, tak ako to tvrdila Carpatair SA, sa Komisia dopustila nesprávneho právneho posúdenia.

Pokiaľ ide v druhom rade o otázku, či pozmeňujúce dohody z roku 2010 poskytli spoločnosti Wizz Air hospodársku výhodu, Všeobecný súd pripomenul, že toto posúdenie sa v zásade vykonáva na základe kritéria súkromného subjektu v trhovom hospodárstve. Na účely zistenia, či sa členský štát alebo dotknutý verejný subjekt správa ako obozretný súkromný subjekt v trhovom hospodárstve, sú relevantné len dostupné skutočnosti a predvídateľný vývoj v čase, keď bolo prijaté rozhodnutie o vykonaní predmetnej transakcie. Záver, ku ktorému dospela Komisia v spornom rozhodnutí, podľa ktorého by obozretný súkromný subjekt v trhovom hospodárstve pozmeňujúce dohody z roku 2010 so spoločnosťou Wizz Air uzavrel, sa však v celom rozsahu zakladal na dôkazoch vypracovaných *ex post*, a predovšetkým na správe vypracovanej v roku 2015.

V tejto súvislosti Všeobecný súd spresnil, že len na základe tej skutočnosti, že táto správa z roku 2015 bola založená na dostupných skutočnostiach a na predvídateľnom vývoji v čase prijatia dohôd z roku 2008, nemožno usudzovať, že táto predstavuje analýzu *ex ante*, ktorá je spôsobilá preukázať dodržanie kritéria súkromného subjektu v trhovom hospodárstve. Okrem toho, hoci dodatočné hospodárske analýzy rekonštruované *ex post*, ktoré poskytli Rumunsko a Wizz Air počas správneho konania, môžu objasniť skutočnosti existujúce v čase uzavretia dohôd z roku 2008 a Komisia ich musí zohľadniť, nič to nemení na skutočnosti, že tieto analýzy nepredstavovali doplnenie skutočností vzniknutých pred uzavretím uvedených dohôd, ale boli jedinými skutočnosťami, na ktorých Komisia založila svoje posúdenie dohôd z roku 2008.

Všeobecný súd preto dospel k záveru, že Komisia svoj záver, podľa ktorého dohody z roku 2008 a pozmeňujúce dohody z roku 2010 nepriznávali spoločnosti Wizz Air hospodársku výhodu, ktorú by táto spoločnosť za bežných trhových podmienok nezískala, a preto nepredstavovali štátnu pomoc, neodôvodnila v súlade s právnym poriadkom.

So zreteľom na tieto úvahy Všeobecný súd vyhovel žalobe a zrušil sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom sa ním konštatuje, že letiskové poplatky uvedené v AIP na rok 2010 a dohody z roku 2008 vrátane pozmeňujúcich dohôd z roku 2010 nepredstavujú štátnu pomoc.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

